

Bestseller *The New York Times*

AHOJ KRÁSKO

ANN
NAPOLITANO

metafora

„Kolik máš sourozenců?“ zeptala se ho Emeline nebo Cecelia. Dvojčata nebyla úplně stejná, ale Will je od sebe nebyl schopný rozeznat. Obě dívky měly tutéž olivovou pleť a světle hnědé vlasy.

„Sourozenců? Žádného,“ odpověděl, ale samozřejmě si hned vzpomněl na zarámovanou fotografii zrzavého batolete v obýváku svých rodičů.

Julia už věděla, že je jedináček – byla to jedna z věcí, na které se ho zeptala hned z kraje jejich prvního telefonátu –, ostatní tři dívky ale jeho odpověď až komicky šokovala.

„To je strašné!“ zděsila se Cecelia nebo Emeline.

„Měly bychom ho pozvat k nám domů na večeři,“ usoudila Sylvie a ostatní dívky přikývly. „Vypadá osaměle.“

A tak William po čtyřech měsících na univerzitě shledal, že začal chodit se svou první dívkou a že našel i novou rodinu.

„Skvělé, brilantně zpracované dílo. Práce Ann Napolitano... nepodléhá svodům laciné sentimentality a nikdy se nespokojí s jednoduchými odpověďmi na citové problémy, kterým čelí její postavy.“

– The New York Times Book Review

ANN NAPOLITANO

**AHOJ
KRÁSKO**

Přeložil Ondřej Frühbauer

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Copyright © 2023 by Ann Napolitano

Published in the United States by The Dial Press, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC, New York.

Translation © Ondřej Frühbauer, 2023

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-801-3 (ePub)

ISBN 978-80-7625-800-6 (pdf)

ISBN 978-80-7625-307-0 (print)

Věnováno Julii & Whit

Považoval někdo za štěstí, že se narodil?
Běžím mu povědět, že stejné štěstí je zemřít, a to vím.
Jdu za mez smrti s umírajícím a za mez zrození
s novorozenětem právě vykoupaným a nejsem
obsažen jen mezi svým kloboukem a botami,
A zkoumám všelijaké věci, ale ani dvě nejsou stejné
a každá je dobrá,
Země je dobrá a hvězdy jsou dobré a vše, co k nim
náleží, je dobré.

– WALT WHITMAN, „ZPĚV O MNĚ“, VERŠ SEDMÝ

William

ÚNOR 1960 – PROSINEC 1978

P RVNÍCH ŠEST DNÍ SVÉHO ŽIVOTA NEBYL WILLIAM WATERS JEDINÁČEK. Měl tříletou rusovlasou sestru jménem Caroline. William ji znal jen z domácích filmů bez zvuku, které jim zůstaly a otec na nich vypadal, jako by se smál, což Will nikdy jindy neviděl. Otcova tvář tu byla otevřená lidem i světu – zjevně se o to přičinila právě ta drobounká zrzečka, která si přetahovala šaty přes obličej a s hihňáním kolem otce běhala v kruhu. Když se William narodil a byl s matkou v porodnici, dostala Caroline horečku. Po jejich návratu domů se zdálo, že je jí lépe, i když ji nepřestával trápit kašel. Jednoho rána přišli rodiče do jejího pokojíku a našli ji v postýlce mrtvou.

Když Will vyrůstal, rodiče před ním o Caroline nikdy nemluvíli, pouze v obýváku na konci stolu stála její zarámovaná fotografie. Will se na ni občas chodil dívat, jen aby se ujistil, že doopravdy míval sestru. Zanedlouho se rodina přestěhovala na opačnou stranu Newtonu – to je předměstí Bostonu – do domku obloženého šindeli v námořnické modři. Tam už William vyrůstal jako jedináček. Otec pracoval jako účetní v centru města a domů se vracíval až pozdě večer. Se smrtí dcery se nevyrovnal a jeho tvář se už nikdy neotevřela. Willova matka seděla v obýváku, zapalovala si

jednu cigaretu od druhé a popíjela bourbon. Někdy jí dělala společnost sousedka, jindy si vystačila sama. Matka schraňovala celou sbírku pomačkaných zástěr, které si oblékala při vaření, kdykoli na ně ale prskl olej, chytal ji málem amok.

„Možná bys je neměla nosit při vaření?“ navrhl jednou Will, když ji zastihl skoro v slzách nad zástěrou s tmavou skvrnou od omáčky. „Můžeš si místo toho zastrčit za pás utěrku, jako to dělá paní Kornetová.“

Matka se na něj podívala, jako by na ni najednou začal mluvit starořecky. William opakoval: „Paní Kornetová, naše sousedka. Bere si místo zástěry utěrku.“

Od pěti let chodíval Will často během odpoledne do blízkého parku s basketbalovým míčem, protože basket můžete na rozdíl od fotbalu nebo baseballu hrát i sami. Našel si zarostlé, zanedbané hřiště, celé hodiny vydržel střílet na koš a představoval si, že hraje za Boston Celtics. Obdivoval Billa Russella, jenže abyste byli jako Russell, potřebujete někoho, koho byste blokovali nebo proti komu byste stavěli obranu. Nejlepší střelec byl ale Sam Jones, a Will se proto nejčastěji spokojil s jeho rolí. Pokoušel se napodobit Samovy dokonalé pohyby při střelbě a představoval si, že stromky lemující hřiště jsou jásající diváci.

Když mu bylo deset, přišel jednoho dne na své hřiště a zjistil, že už si je někdo zabral pro sebe. Šestice chlapců asi jeho věku se honila za míčem od koše ke koši. Will se otočil k odchodu, ale jeden z kluků na něj zavolał: „Hej, chceš si zahrát?“ A aniž by čekal na Williamovu odpověď, dodal: „Jsi v modrém týmu.“ Stačilo jen pár vteřin, aby Willa hra dočista vtáhla a s bušícím srdcem se do ní nadšeně zapojil. Jeden z chlapců mu přihrál a Will mu míč hned vrátil; bál se, že by minul a řekli by mu, jak je nemožný. O chvíli později hra nenadále skončila, protože jeden z kluků musel domů a ostatní se vyhrnuli z hřiště, každý svou cestou. William se vracel domů a srdce v hrudi mu ještě drnčelo vzrušením. Od toho dne se s nimi občas setkával. Nedalo se ovšem říct, kdy se kluci vypraví na hřiště, objevovali se úplně nepravidelně, kdykoli ho ale viděli,

mávali na něj a zvali ho, aby si zahrál, jako by byl jedním z nich. Willa to vždycky ohromilo – děti i dospělí ho většinou přehlíželi, jako by byl neviditelný. Rodiče se na něj sotva podívali. William to přijal a přišlo mu to celkem pochopitelné; byl ostatně nudný a zapomenutelný. Jeho nejvýznačnějším rysem byla bledost: měl písčové vlasy, světlou modrou oči a bledou kůži, charakteristickou pro potomky přistěhovalců z Anglie a Irska. Will dobře věděl, že uvnitř je stejně mdlý a nezajímavý jako zvenčí. Ve škole nikdy nemluvil a nikdo si s ním nehrál. Kluci z basketbalového hřiště mu poprvé umožnili být součástí něčeho, aniž by přitom musel mluvit.

V páté třídě na základní škole mu učitel tělocviku řekl: „Všiml jsem si, že odpoledne chodíš do parku střílet na koš. Jak vysoký je tvůj táta?“

William na něj chvíli zaraženě hleděl. „Nevím přesně. Asi tak... normálně?“

„Fajn, takže z tebe bude nejspíš rozehrávač. Měl bys ale zapracovat na ovládnutí míče. Znáš Billa Bradleyho? Toho nemotoru z New York Knicks? Jako kluk si lepil zesponu na brýle proužky kartonu, aby se nemohl dívat dolů a neviděl si na nohy. A s takovým vynálezem potom dribloval po chodníku ulicí sem a tam. Vypadal jako cvok, o tom žádná, ale za chvíli měl míč skvěle v ruce. A navíc si dokázal vybudovat skoro šestý smysl pro to, jak se míč odrazí a kde zrovna bude, i když na něj vůbec neviděl.“

To odpoledne vzal Will cestu domů ze školy sprintem a celý se chvěl. Poprvé v životě se dospělý člověk podíval přímo na něj – všiml si jeho i toho, co dělá – a taková pozornost ho rozrušila. William dostal záchvat kýčání, když se přehrabával šuplíkem a hledal dětské brýle. Dvakrát si odskočil na záchod, než pečlivě přilepil k dolní obroučce brýlí dva obdélníčky kartonu.

Kdykoli se Willovi udělalo špatně nebo se cítil divně, zmocnil se ho strach ze smrti. Nejméně jednou měsíčně si po škole zalezl pod peřinu přesvědčený, že trpí smrtelnou chorobou. Rodičům o tom neříkal, protože nemoci byly v jejich rodině zakázané. Zejména kašel se považoval za velezradu. Kdykoli se Will nachladil,

kašlal jen zavřený ve skříni s pusou zacpanou visícími košilemi, které musel nosit do školy. Ani toho dne mu neušlo to povědomé mravenčení v zádech a zátylku, vůbec na to ale nedbal a vyběhl z domu s míčem a s těmi brýlemi. Na nemoci ani na strach mu teď nezbýval čas. V té chvíli se ho zmocnil pocit, jako by do sebe s cvaknutím zapadl poslední dílek jeho identity. Kluci na hřišti to v něm rozpoznali a tělocvikář taky. Will sám možná netušil, kým je, ale jeho okolí mu to sdělilo: byl hráčem basketbalu.

Tělocvikář mu poradil, jak si nacvičit další dovednosti. „Když bráníš, odstrč protivníka ramenem nebo zadkem. Rozhodčí to nepískají. Sprintuj, udělej rychlý první krok a s driblováním uteč soupeři.“ William svědomitě pracoval i na přihrávkách, aby vždycky dokázal poslat míč nejlepšímu hráči v týmu. Chtěl si udržet své místo na hřišti a rychle mu došlo, že největší hodnotu bude mít, když ze svých druhů udělá lepší hráče. Naučil se, kam má vyrazit, aby udělal střelcům prostor a vytvořil pro ně příležitost. Často se mu podařilo postavit střeleckou clonu tak, že útočníci mohli střílet na koš ze svých oblíbených pozic. Kluci ho po úspěšné hře plácali po ramenu a každý ho chtěl na své straně. Takové přijetí rozptýlilo část obav, které v sobě Will nosil; na basketbalovém hřišti vždycky věděl, co dělat.

Když William nastoupil na střední školu, byl už tak dobrý, že začal hrát ve školním týmu. Dorostl sto pětadesáti centimetrů a hrál jako rozehrávač. Vyplatily se mu i hodiny trénování s těmi brýlemi; dribloval nejlépe z celého týmu a jeho střelba z výskoku ze střední vzdálenosti taky nebyla špatná. Pracoval i na doskocích, aby dokázal týmu efektivněji připravit více střeleckých příležitostí po střelách, které minuly. Přihrávky byly stále jeho nejlepší dovedností a spoluhráči oceňovali, že s Willem v družstvu je hra vždycky lepší. Ve školním týmu byl jediný prvák, a tak ho nikdy nezvali, když se šli zašít na pivo do sklepa k rodičům, kteří byli zrovna ochotní přimhouřit oko. O to víc tým – a všechny ostatní – ohromilo, když přes prázdniny po druháku vyrostl přes deset centimetrů. A zdálo se, že jak jednou začal růst, jeho tělo už to

nedokázalo zastavit. Do maturity měl celé dva metry. Nedovedl toho sníst dost na to, aby si udržel hmotnost odpovídající výšce, proto byl nesmírně hubený. Kdykoli se ráno přišoural do kuchyně, dívala se po něm matka s obavami v očích, a jakmile se ocitl v jejím dosahu, vnucovala mu svačinu. Jeho vyzáblost zřejmě považovala za svoji špatnou vizitku, koneckonců, dostatečně ho živit byla její povinnost. Rodiče se čas od času přišli podívat na zápas. Docházelo k tomu ale dost vzácně, pokaždé se zdvořile usadili někam do kouta a bylo jasné, že na celém hřišti kromě něj nikoho jiného neznají.

Na zápase, kde do Willa při doskoku vrazil protihráč, ovšem chyběli. Jeho tělo se při pádu přetočilo a Will dopadl pod nepřijemným úhlem přímo na koleno. Kloub schytl plnou sílu dopadu a celou Willovu váhu. Zaslechl, jak mu v koleni něco prasklo, a potom ho zahalila mlha. Trenér, který měl podle všeho jen dva způsoby projevu – mumlání nebo řev –, mu hulákal do ucha: „Jsi v pohodě, Watersi?“ William obvykle na trenérovo mumlání i řev odpovídal otázkami; nikdy si nebyl sám sebou dost jistý, aby vyslovil jasné stanovisko. Odkašlal si. Mlha, která jej obklopovala a pronikala i do jeho vědomí, byla hustá a prošlehávala jí bolest z kolene. Vypravil ze sebe: „Ne.“

Ukázalo se, že má zlomenou čěšku. Nohu mu dali do sádry a dva měsíce musel chodit o berlích. To znamenalo, že ve třetím ročníku zmešká posledních sedm týdnů zápasů. Will tak poprvé od svých pěti let nemohl hrát basket. Sedával pak ve svém pokoji u stolu a do koše, postaveného ke vzdálené stěně místnosti, házel koule zmačkaného papíru. Mlha, která ho zahalila v okamžiku zranění, nechtěla zmizet; měl pocit, jako by mu na kůži ulpíval vlhký chlad. Doktor sice tvrdil, že se úplně uzdraví a v maturitním ročníku bude moct opět hrát, Willa ale přesto ani na minutu neopouštěla úzkost. I čas se podivně změnil. Připadalo mu, jako by měl být navěky uvězněn v té sádře, v tomhle křesle, v tomhle domě. Začínal si myslet, že už to nezvládne, že v tom porouchaném těle už ani chvíli nevydrží. Myslel na svou sestru Caroline,

kteřá se rozplynula do nicoty. Přemýšlel o její neexistenci, které nerozuměl, ale jak se ručička na hodinkách namáhavě propracovávala od jedné minuty ke druhé, začal si přát, aby se i on mohl tak rozplynout. Mimo basketbalové hřiště byl naprosto neužitečný. Nikomu by nechyběl. Kdyby teď zmizel, bylo by to stejné, jako by nikdy neexistoval. O Caroline nikdo nemluvil a nikdo by nemluvil ani o něm. Teprve když ho konečně vysvobodili ze sádrového vězení a on mohl zase běhat a střílet na koš, začal se ten mlhavý opar vytrácet a s ním odešly i myšlenky na zmizení.

Díky slušnému prospěchu a dosavadní slibné basketbalové kariéře nabídl Willovi stipendium hned několik škol, které patřily do první ligy basketbalového programu. Williama to potěšilo, protože rodiče nikdy nedali najevo, že by mu hodlali platit další studia, a navíc bylo zřejmé, že bude moct dál hrát basket. William chtěl zmizet z Bostonu – v životě nebyl dál než sto padesát kilometrů od centra města –, ale pomýšlení na lepkavé vedro a bažiny na jihu Spojených států ho znervózňovalo. Proto nakonec přijal nabídku stipendia od Severozápadní univerzity v Chicagu. Koncem srpna 1978 na nádraží políbil matku na rozloučenou a otci potřásl rukou. Zatímco si stiskli pravice, prolétla Willovi hlavou podivná myšlenka, že své rodiče snad už nikdy neuvidí – že měli ve skutečnosti jen jedno dítě, tím dítětem ale nebyl on.

KDYŽ SI WILLIAM NA UNIVERZITĚ zapisoval přednášky, táhlo ho to k historii. Už dávno měl pocit, že mu chybí základní vědomosti o tom, jak svět funguje, a přišlo mu, že ve studiu dějin najde odpovědi. Oceňoval, jak se tento akademický obor dokáže zaměřit na jednotlivé události a najít v nich vzorec. *Pokud* se stalo toto, *tak pak* se stalo toto. Nic se neděje zcela náhodně, proto můžeme načrtnout přímkou dějinné souvislosti mezi zavražděním rakouského arcivévody a světovou válkou. Život na univerzitě byl příliš nový, aby se v něm zorientoval, a Will zápolil o vnitřní rovnováhu tváří v tvář nadšeným spolužákům, kteří halasili po chodbách koleje a chtěli si s ním plácnout. Rozčlenil si dny na studium v knihovně,

trénink na basketbalovém hřišti a přednášky. V každé z těch částí se orientoval a věděl, co má dělat. Při přednáškách se vždy usadil na židli, otevřel si zápisník, a jakmile začal profesor hovořit, zaplavila ho vlna úlevy.

William si během přednášek jen zřídka kdy všiml ostatních studentů, ale Julia Padavanová, která s ním chodila na seminář z evropských dějin, upoutávala jeho pozornost, protože se zdálo, jako by její tvář plála vnitřním vzdorem, a také dokázala dohnat profesora – postaršího Angličana, který v ruce svíral rozměrný kapesník – téměř k šilenství svými otázkami. Vlnité vlasy jí povlávaly kolem obličeje jako opona, když se ptala na věci jako: *Pane profesore, zajímá mě role Churchillovy manželky Clementine. Je pravda, že byla jeho hlavní poradkyní? Nebo: Mohl byste nám vysvětlit systém šifer za války? Ráda bych se dozvěděla, jak přesně fungoval, nejlíp na konkrétním příkladu.*

William ve třídě nikdy nemluvil a nevyužíval ani konzultační hodiny. Byl přesvědčený, že student má držet jazyk za zuby a nasávat do sebe co největší objem vědomostí. A i když mu její otázky často připadaly zajímavé, sdílel profesorův názor, že ta kudrnatá dívka jedná svými věcnými poznámkami a dotazy nezdvořile. Tkanivo seriózní přednášky tvoří pečlivě naslouchající studenti a profesor, který předává svou moudrost jako rozvinutý koberec slov; tahle dívka do něj ale dělala díry, jako by si vůbec nebyla vědoma jeho existence.

William skoro vylekalo, když se jedno odpoledne po přednášce zjevila přímo vedle něj a oslovila ho: „Ahoj, jmenuju se Julia.“

„William. Ahoj.“ Musel si odkašlat, protože toho dne snad ještě nepromluvil. Dívka na něj hleděla širokýma, vážnýma očima. Všiml si, že slunce barví její hnědé vlasy medovým melírem. Připadlo mu, jako by zářila zvenčí i z nitra.

„Čím to, že jsi takový čahoun?“

Lidé často komentovali Williamovu výšku; Will chápal, že jeho vzrůst leckoho zaskočí a že kdykoli vejde do místnosti, většina lidí cítí potřebu něco k tomu říct. Několikrát do týdne slyšel: *Hej, nefouká tam nahoře?*

Julia se ale při své otázce zatvářila natolik podezíravě, že to Willa rozesmálo. Zastavil se na chodníku, který protínal univerzitní nádvoří, a ona také zůstala na místě. William se jen zřídkka smál, a snad proto jej v té chvíli zabrněly ruce, jako by se zrovna probudil z bezvědomí způsobeného nedostatkem kyslíku. Usoudil ale, že to není nepříjemné brnění, spíše trochu jako by ho někdo šimral či drbal. Když později vzpomínal na tu chvíli, došlo mu, že právě tehdy se do Julie zamiloval – či přesněji řečeno, zamilovalo se do ní jeho tělo. Právě tady, uprostřed dvorany, kde pozornost této dívky vyvolala ze skrytých zákoutí uvnitř něj dlouho tajený smích. Williamovo tělo – zjevně znuděné a unavené jeho váhavou myslí – muselo odpálit v konečcích jeho nervů i ve svalech ohňostroje, aby ho upozornilo, že došlo k čemusi důležitému.

„Proč se směješ?“ zeptala se Julia.

William se víceméně úspěšně přiměl ke klidu. „Promiň, nechtěl jsem tě urazit.“

Julia netrpělivě zavrtěla hlavou. „Nejsem uražená.“

„Nemám zdání, kde se ta moje výška vzala.“ V hloubi duše ovšem věřil, že se k růstu přiměl sám silou vůle. Kdo chtěl hrát basketbal na pořádné úrovni, musel mít aspoň metr devadesát, a Will to chtěl *tak moc*, až nějak dokázal přemoci zákony dědičnosti. „Tady ve škole hraju basket.“

„Takže se to aspoň snažíš co nejlíp využít,“ podotkla. „Možná se někdy přijdu podívat na zápas. Normálně mě sport nebaví a do školy chodím jen na přednášky.“ Odmlčela se a pak dodala rychle, jako by se styděla: „Bydlím doma, je to levnější.“

Potom mu Julia řekla, ať si napíše její telefonní číslo do sešitu na dějepis, a ještě než odešla, souhlasil, že jí následující den večer zavolá. Do jisté míry nezáleželo na tom, jestli se do ní zamiloval, nebo ne. Zdálo se, že Julia se tady uprostřed univerzitní dvorany rozhodla, že z nich bude pár. Po čase se mu svěřila, že ho na přednáškách pozorovala už celé týdny a líbilo se jí, jak je pozorný a vážný. „Nebyls pitomý jako ostatní kluci,“ ušklíbla se.